

Dokument zasedanja

A8-0042/2016

25.2.2016

POROČILO

o vidikih ribolova pri mednarodnem sporazumu o morski biotski raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, Konvencija Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (2015/2109(INI))

Odbor za ribištvo

Poročevalka: Norica Nicolai

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	11
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU	13

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o vidikih ribolova pri mednarodnem sporazumu o morski biotski raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, Konvencija Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (2015/2109(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) in njenih dveh izvedbenih sporazumov: Sporazuma o izvajanju XI. dela in Sporazuma OZN o staležu rib (UNFSA),
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN o oblikovanju pravno zavezujočega instrumenta na mednarodni ravni v okviru Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije,
- ob upoštevanju sklepnega dokumenta konference OZN o trajnostnem razvoju, ki je leta 2012 potekala v Riu de Janeiru, z naslovom Prihodnost, ki si jo želimo,
- ob upoštevanju poročil neformalne odprte ad hoc delovne skupine OZN,
- ob upoštevanju Konvencije o biološki raznovrstnosti in ciljev iz Aičija, ki so jih sprejele pogodbenice Konvencije o biološki raznovrstnosti, zlasti ciljev 6, 10 in 11,
- ob upoštevanju znanstvenih meril in smernic, sprejetih leta 2009 na Azorih, za določitev ekološko ali biološko pomembnih morskih območij in oblikovanje reprezentativnih omrežij zaščitene morskih območij na odprtem morju in globokomorskih habitatov iz Konvencije o biološki raznovrstnosti,
- ob upoštevanju postopka iz Konvencije o biološki raznovrstnosti za opis ekološko ali biološko pomembnih morskih območij, kar je že omogočilo opis 204 območij, ki dosegajo merila, med katerimi jih je mnogo na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije,
- ob upoštevanju dejstva, da medtem ko so bila ekološko ali biološko pomembna morska območja označena v južnem Indijskem oceanu, vzhodnih tropskih in umirjenih vodah Tihega oceana, v severnem Tihem oceanu, jugovzhodnem Atlantiku, na Arktiki, v severozahodnem Atlantiku, v Sredozemlju, jugozahodnem Tihem oceanu, na širšem karibskem območju in zahodnem osrednjem Atlantiku, druge regije še niso vključene,
- ob upoštevanju Deklaracije o okolju in razvoju iz Ria, Agende 21, Programa za nadaljnje izvajanje Agende 21 ter Načrta izvedbe Svetovnega vrha o trajnostnem razvoju (Deklaracija iz Johannesburga o trajnostnem razvoju in Načrt izvedbe),
- ob upoštevanju Kodeksa odgovornega ribištva Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), ki ga je oktobra 1995 sprejela konferenca Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo, in z njim povezanih instrumentov, zlasti sporazuma FAO iz leta 1995 o izpolnjevanju mednarodnih ukrepov za ohranjanje in upravljanje, ki veljajo za ribolovna plovila na odprtem morju,

- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 (resolucija generalne skupščine OZN A/RES/70/1, sprejeta leta 2015) in cilja 14 o trajnostnem razvoju za ohranjanje in trajnostno izkoriščanje oceanov, morja in morskih virov za trajnostni razvoj,
 - ob upoštevanju cilja 14 programa OZN za trajnostni razvoj,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A8-0042/2016),
- A. ker morja pokrivajo 71 % zemeljske površine in vsebujejo 97 % vodnih virov planeta; ker je morje vir znatnega dela svetovne biotske raznovrstnosti, ki je še vedno neraziskana;
 - B. ker je po ocenah 64 % morja, zlasti območja odprtega morja in morskega dna, zunaj nacionalne jurisdikcije držav in ga ureja mednarodno pravo;
 - C. ker imajo oceani pomembno vlogo v mnogih Zemeljskih sistemih, vključno s podnebjem in vodo, ter so kraj, kjer se odvijajo mnoge človekove dejavnosti, kot je ribištvo, energija, promet in trgovina;
 - D. ker je manj kot 1 % območjih zunaj nacionalne jurisdikcije zaščiteneh na podlagi vzpostavitve zaščiteneh morskih območij in ker za veliko večino oceanskih regij ni okvira za upravljanje s pravnim mandatom za vzpostavitev zaščiteneh morskih območij;
 - E. ker je varovanje in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti skupna skrb vsega človeštva in bi jo bilo treba kot tako tudi obravnavati;
 - F. ker je ohranjanje zdravih morskih habitatov in trajnostnih ribjih staležev bistveno za dolgoročno trajnostno ribištvo;
 - G. ker je bilo leta 2014 v zaščitene ekosisteme vključenih 15,2 % kopenskih in le 8,4% morskih območij po svetu;
 - H. ker podnebne spremembe in zakisljevanje zaostrujejo negativne posledice prekomernega izkoriščanja, onesnaževanja, morskih odpadkov in uničevanja morskih habitatov in ekosistemov;
 - I. ker je v sklepnem dokumentu konference OZN o trajnostnem razvoju (Rio de Janeiro, 2012) z naslovom Prihodnost, ki si jo želimo, poudarjeno, da je varovanje in upravljanje naravnih virov, ki so temelj gospodarskega in družbenega razvoja, glavni cilj trajnostnega razvoja in bistveni pogoj zanj;
 - J. ker imajo morja in oceani potencial za modro rast, ki je še zelo neizkoriščen, kot na primer na področju obnovljive energije in farmacevtskih proizvodov, kar lahko predstavlja dobro razvojno pot za današnje države v razvoju; ker je razvijanje znanja o morskih vrstah in morskem okolju, njegove batimetrije in kartiranje občutljivih morskih ekosistemov pogoj za pomorski razvoj in njegov potencial za modro rast;
 - K. ker je ohranitev morske biotske raznovrstnosti in njene trajnostne uporabe neposredno

povezano z dolgoročnim razvojem in ima torej za vse države in območja socialni, ekonomski in okoljski pomen;

- L. ker veljavni ustrezni pravni okvir za območja zunaj nacionalne jurisdikcije, ki je bil vzpostavljen pred več kot 30 leti in temelji na načelu svobode odprtega morja, zahteva nadaljnjo obdelavo, da bi lahko uspešno spodbujal ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj jurisdikcije;
- M. ker se je v zadnjih desetletjih povečalo število dejavnosti v morskem okolju; ker poznamo dinamiko med različnimi dejavnostmi na odprtem morju in vemo, kako te dejavnosti vplivajo na morsko biotsko raznovrstnost;
- N. ker poznamo medsebojno delovanje in kumulativni vpliv različnih dejavnosti na odprtem morju in ker te dejavnosti vplivajo na morsko biotsko raznovrstnost;
- O. ker je generalna skupščina OZN leta 2004 ustanovila neformalno odprto ad hoc delovno skupino, ki naj bi preučila in analizirala ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- P. ker je leta 2011 delovna skupina priporočila, naj se začne proces za identifikacijo pomanjkljivosti in nadaljnjih rešitev, vključno z možnostjo večstranskega sporazuma v okviru Konvencije OZN o pomorskem pravu (UNCLOS), ter da bi ta proces moral skupaj obravnavati morske genetske vire (tudi vprašanje delitve koristi), ukrepe, kot so instrumenti za upravljanje posameznih območij, vključno z zaščitenimi morskimi območji, študije vpliva na okolje ter krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije;
- Q. ker so sopredsedniki delovne skupine v svojem povzetku iz leta 2011 potrdili, da obstaja vrzel med znanstvenim postopkom za opis ekološko in biološko pomembnih območij ter dejansko opredelitvijo/razglasitvijo takih območij, saj v tistem času noben svetovni forum ni imel uradnih pristojnosti, obstoječi regionalni in sektorski forumi pa so se pri tem spopadali z vprašanjem legitimnosti;
- R. ker so sopredsedniki delovne skupine v svojem povzetku iz leta 2011 ugotovili, da so omejitve in pomanjkljivosti sedanjega stanja splošno priznane;
- S. ker so se voditelji držav in vlad v končnem dokumentu iz Ria+20 v juniju 2012 zavezali, da bodo na podlagi dela delovne skupine nujno in pred koncem 69. zasedanja generalne skupščine OZN obravnavali vprašanje ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, vključno s sprejetjem odločitve o pripravi mednarodnega instrumenta na podlagi Konvencije o pomorskem pravu;
- T. ker ribolov, sam in skupaj z dejavnostmi v zvezi s podnebnimi spremembami, onesnaževanjem morja ali drugimi človeškimi pomorskimi dejavnostmi pomembno vpliva na morsko biomaso in biotsko raznovrstnost, bi morali vsi ukrepi za ohranjanje in upravljanje celovito obravnavati vpliv ribolova na morsko biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, da bi se izognili negativnemu vplivu ali ga omejili; ker poleg tega ribištvo ni edini smrtonosni dejavnik za oceanske vire, ki ga povzroča človek, zato ne bi smel biti edini razlog za mednarodno delovanje;

- U. ker med drugim pridobivanje mineralov, vrtnanje za pridobivanje energije ter uporaba zemljišč za mestne platforme niso edini smrtonosni dejavniki za ribolovne vire danes, bodoči pomorski razvoj pa bi lahko omogočil nastanek nepredvidljivih smrtonosnih dejavnikov, zaradi katerih je treba izvajati nadzor;
- V. ker se je morska biotska raznovrstnost že zelo zmanjšala; ker obstaja tesna povezanost med ohranjanjem ribolovnih zmoglosti za bodoče generacije in varovanjem morske biotske raznovrstnosti in ohranjanjem morskih ekosistemov;
- W. ker so trajnostne in selektivne ribolovne tehnike ključno orodje za trajnostno upravljanje ribolovnih virov in čim večje zmanjšanje naključnega ulova in torej pomoč pri ohranjanju morske biotske raznovrstnosti;
- X. ker je medsebojno usklajevanje vseh ustreznih akterjev, ki opravljajo pomorske dejavnosti, bistveno za ohranjanje morske biološke raznovrstnosti in trajnostne rabe virov;
- Y. ker imajo najbolj oddaljene regije EU zaradi svoje narave poseben geografski in včasih geopolitični položaj in so vključene v posebne mehanizme regionalnega sodelovanja;
- Z. ker je ribolov zelo pomembna dejavnost, ki se izvaja tako znotraj kot zunaj območij nacionalne jurisdikcije;
- AA. ker ima EU ključno vlogo v svetovnem upravljanju morij in oceanov in velik mednarodni vpliv na področju ribištva, saj sodeluje v 17 regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva; ker ta vodilna vloga pomeni, da je EU odgovorna za sprejemanje proaktivne politike za zaščito morske biotske raznovrstnosti na svetovni ravni;
- AB. ker je sporazum UNFSA, ki določa pravice in obveznosti držav pogodbenic na področju ohranjanja in upravljanja čezconskih ali izrazito selivskih staležev rib, celovit in daljnoviden dokument, ki ga ne bi smeli spreminjati, spodkopavati ali omiliti, njegovo celovito izvajanje pa je treba zagotoviti s pomočjo okrepljenega sodelovanja, ki ga je treba sprejeti v okviru novega mednarodnega instrumenta;
- AC. ker je treba upoštevati nauke nedavnega nesoglasja med EU in Ferskimi otoki ter Islandijo, da se omogoči trajnostno upravljanje staležev na svetovni ravni;
- AD. ker ima vsaka država pravico, da uživa prednosti ohranjanja in trajnostne rabe svojih virov, kot je določeno s konvencijo UNCLOS;
- AE. ker priznavamo obveznost držav, da varujejo in ohranjajo morsko okolje, vključno z varovanjem redkih in občutljivih ekosistemov ter habitatov občutljivih, redkih, prizadetih in ogroženih vrst in drugih oblik morskega življenja;
- AF. ker sporazum UNFSA zagotavlja okvir za uporabo previdnostnega pristopa ter pristopa k upravljanju ribolova, ki upošteva ekosisteme, ukrepe za ohranjanje in upravljanje čezconskih in izrazito selivskih staležev rib, za mednarodno sodelovanje s pomočjo regionalnih in podregionalnih organizacij za upravljanje ribištva ter dogovorov; ker je treba izboljšati njegovo dejansko izvajanje;

- AG. ker resoluciji generalne skupščine OZN 61/105 in 64/72 pozivata države in regionalne organizacije za upravljanje ribištva, naj sprejmejo ukrepe za zagotavljanje dejanskega ohranjanja virov v globokih morjih in preprečijo pridneni ribolov zaradi velikega negativnega vpliva na občutljive morske ekosisteme na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- AH. ker priznavamo in podpiramo pravice in posebne zahteve držav v razvoju v okviru krepitve zmogljivosti, da bodo lahko uživale prednosti ohranjanja in trajnostne rabe virov in čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib;
- AI. ker se z delovanjem v okviru tako imenovanega procesa iz Kobeja priznavajo dosedanja prizadevanja regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, ki upravljajo staleže tunov in izvajajo neodvisne preglede uspešnosti, ter te regionalne organizacije poziva, naj takšne preglede redno opravljajo, naj dajo rezultate na voljo javnosti ter naj v celoti izvajajo priporočila iz teh pregledov; ker so pristojni organi, kot sta generalna skupščina OZN in Odbor FAO za ribištvo, regionalne organizacije za upravljanje ribištva pozvali, naj storijo enako, in ker so bili pregledi opravljeni;
- AJ. ker regionalne organizacije za upravljanje ribištva obstajajo, nekatere pa si tudi prizadevajo za vzpostavitev zaščitenih morskih območij, da se ohranijo in obnovijo ribji staleži na trajnostno raven;
- AK. ker je Konvencija o biološki raznovrstnosti omogočila vrsto delavnic za opis ekološko ali biološko pomembnih morskih območij, tudi na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, rezultati teh delavnic pa so dosegljivi prek spletišča Konvencije o biološki raznovrstnosti za informacije o upravljanju;
- AL. ker sta za sprejemanje dobrih odločitev na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih mnenj zelo pomembna poznavanje ter zbiranje znanstvenih podatkov in seznanjanje drugih z njimi;
- AM. ker je okoljski problem plastičnih morskih odpadkov neposredna grožnja morski biotski raznovrstnosti in ker so razsežnost problema in sredstva za boj proti njemu še vedno neustrezno raziskani in ker je rešitev tega problema lahko ekonomska priložnost;
- AN. ker je delovna skupina v svojem dokumentu z dne 23. januarja 2015 poudarila, da je potrebna celovita globalna ureditev, ki bo boljše obravnavala vprašanje ohranjanja in upravljanja morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- AO. ker EU aktivno razvija in spodbuja najboljše prakse za uresničitev trajnostne rabe ribjih staležev in prek svojih programov, kot je Obzorje 2020, spodbuja in financira zbiranje podatkov, raziskovanje in trajnostni razvoj;
- AP. ker je delovna skupina 23. januarja 2015 podprla priporočilo, da se v okviru konvencije razvije pravno zavezujoč instrument na mednarodni ravni;
- AQ. ker je generalna skupščina OZN 19. junija 2015 sprejela resolucijo o oblikovanju pravno zavezujočega instrumenta na mednarodni ravni v okviru konvencije UNCLOS glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;

1. pozdravlja odločitev generalne skupščine OZN, da pripravi mednarodni pravno zavezujoč instrument, ki bo temeljil na Konvenciji OZN o pomorskem pravu za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, da bi se, med drugim, odpravile sedanje pomanjkljivosti; poudarja, da ta proces ne bo ogrozil sedanjih ustreznih instrumentov in okvirov, pa tudi ne ustreznih svetovnih, regionalnih in sektorskih organov (na primer regionalnih organizacij za upravljanje ribištva); poudarja, da je treba hitro, a tudi previdno napredovati pri pripravi tega novega instrumenta ter da je treba do konca leta 2017 doseči cilj dokončanja osnutka besedila;
2. poudarja vizijo, možnosti in posledice dobrih odnosov med državami ter za trajnostno izkoriščanje virov v okviru UNCLOS, a priznava, da novi pritiski in možnosti zahtevajo prilaganje;
3. poudarja pomen ohranjanja in trajnostne rabe oceanov in morij ter njihovih virov; poziva EU in mednarodno skupnost, naj spodbujata ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti, tako da skupaj z drugimi ukrepi uvedeta sodobne in trajnostne koncepte upravljanja morskega ekosistema, načelo upravljanja oceanov, upravljanje izkoriščanja morskih virov (pridobivanje mineralov, vrtanje za pridobivanje energije itd.) in ribištva, vključno z znanstveno utemeljenim pomorskim upravljanjem, obnavljanjem in ohranjanjem staležev na ravneh, ki omogočajo največji trajnostni donos, ekosistemskim upravljanjem in ohranjanjem morske biotske raznovrstnosti, izvrševanjem obstoječe zakonodaje in previdnostnim pristopom;
4. poudarja, da bodo morale države članice za soočenje s pritiskom na morsko biotsko raznovrstnost do leta 2020 sprejeti ukrepe za izvajanje načrtov upravljanja, nadzorovanje nad izvajanjem pravil, poglobljanje temeljnega znanja in krepitev raziskovalnih mrež ter usklajevanje informacij o morski biotski raznovrstnosti;
5. priznava in podpira pozitivno in vodilno vlogo, ki jo imata EU in Komisija, ob upoštevanju pomembne vloge ribiške industrije in trga EU kot glavnega akterja ter dejstva, da je evropska ribiška industrija usmerjena v trajnost;
6. priznava pomembno vlogo, ki jo ima EU pri zagotavljanju trajnostnega upravljanja živih morskih virov, zlasti v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu; poudarja, da je nezakonit, neprijavljen in zakonsko neurejen ribolov po svoji naravi grožnja za morsko biotsko raznovrstnost ter resno spodbujata ohranjanje morskih ekosistemov; poudarja, da je boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu prednostna naloga EU ter da je mednarodno sodelovanje ključno za to, da je ta boj uspešen; spodbuja FAO in regionalne organizacije za upravljanje ribištva, naj okrepijo prizadevanja za izboljšanje večstranskega sodelovanja;
7. poudarja pozitivno vlogo okoljskega označevanja v sektorju morskih prehranskih izdelkov, ki potrošnikom omogoča, da z ozaveščeno izbiro prispevajo k trajnosti virov in ohranjanju morske biotske raznovrstnosti;
8. spodbuja Komisijo, naj nadalje promovira, usklajuje in zagotavlja, da se posledice človeških dejavnosti za biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, tudi ribištva in vseh oblik izkoriščanja morskega dna in oceanov, dejansko obravnavajo

v okviru tega novega mednarodnega sporazuma; poleg tega ugotavlja, da je treba nadalje spodbujati izvrševanje obstoječe zakonodaje in razvijati potrebno upravljavsko orodje za zagotavljanje skladnosti in doslednosti;

9. spodbuja regionalne organizacije za upravljanje ribištva, naj v celoti zagotavljajo izvajanje njihovih priporočil, naj nadalje opravljajo redno in neodvisno ocenjevanje ter naj zagotavljajo ustrezno izvrševanje teh ocen;
10. poziva Komisijo, naj podpira in spodbuja celosten in širok pristop k zaščitenim morskim območjem, ker pravo usklajevanje in sodelovanje v zvezi z ohranitvenimi ukrepi ni mogoče brez sodelovanja kar najširšega možnega kroga deležnikov, vključenih v široko vrsto pomorskih dejavnosti na morjih in oceanih;
11. spodbuja in poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo določitev in izvajanje ekološko ali biološko pomembnih morskih območij na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
12. poziva Komisijo, naj v okviru novega mednarodnega sporazuma, ki temelji na Konvenciji OZN o pomorskem pravu, sodeluje z vsemi ustreznimi deležniki za pomoč in spodbujanje razvoja institucionalnega mehanizma določanja, upravljanja in pripravljaj potrebnih določb za nadzorovanje in izvajanje povezanih, skladnih, uporabnih in reprezentativnih omrežij zaščitenih morskobmočij kot bistvenega orodja za zagotavljanje ekološke in biološke povezljivosti;
13. poziva Komisijo, naj obdela celovit sveženj podatkov o morski biotski raznovrstnosti v evropskih regionalnih morjih; ugotavlja, da je zbiranje teh podatkov nujen izziv, saj je 80 % vrst in habitatov, vključenih v okvirno direktivo o morski strategiji, uvrščenih pod oznako „neznani“;
14. poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo v boju proti plastičnim morskim odpadkom in pri ustreznih raziskavah, ki naj se financirajo v okviru modrega gospodarstva;
15. poudarja, da bi bilo treba z novim mednarodnim sporazumom zagotoviti enake konkurenčne pogoje za vse deležnike; meni, da bi moral novi mednarodni sporazum obravnavati tudi posebne potrebe držav v razvoju, zlasti malih otoških držav, kar zadeva gradnjo zmogljivosti, da bi, med drugim, uresničile cilje mednarodne skupnosti v zvezi z zaščitenimi morskimi območji;
16. poziva Komisijo, naj spodbuja okrepljeno sodelovanje, usklajevanje, preglednost in odgovornost med vsemi zadevnimi deležniki, tudi med izpogajanimi novimi instrumenti, veljavnimi instrumenti v okviru sporazumov UNFSA in FAO, regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva in drugimi sektorskimi organi, kot sta, med drugimi, Mednarodna oblast za morsko dno in Mednarodna pomorska organizacija;
17. poziva OZN, naj sodeluje z državami za učinkovitejše izvajanje veljavnih predpisov in po potrebi za uvajanje dodatnih predpisov, ki bi lahko posredno pomagali pri zaščiti biotske raznovrstnosti na odprtem morju in izboljšali socialne in varnostne pogoje ter pogoje za spremljanje, na primer z uvedbo globalnih orodij za upravljanje, tj. centraliziranega instrumenta za registracijo plovil, kot je globalna evidenca ribiških plovil, ki se je oblikovala v okviru FAO, a hkrati preprečili porast birokratskih

obremenitev za ribiče;

18. poudarja, da bodo morale biti posledice ribištva na morsko biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije del mandata regionalnih organizacij za upravljanje ribištva;
19. spodbuja Komisijo in države članice, naj v okviru mandata novega mednarodnega sporazuma, ki temelji na Konvenciji OZN o pomorskem pravu, podpirajo in spodbujajo razvoj institucionalnega mehanizma za predhodno izvedbo presoje vpliva na okolje tistih dejavnosti, ki imajo potencialne posledice za morsko okolje, kot to zahteva člen 206 Konvencije OZN o pomorskem pravu, tudi izkoriščanja morskih virov, kar naj v največji možni meri temelji na trdni znanstveni podlagi, te dejavnosti pa naj spremlja natančen okoljski in družbeno-ekonomski nadzor;
20. poziva Komisijo, naj v okviru novega mednarodnega sporazuma zahteva priznavanje okoljske škode na morju in določitev verige odgovornosti za nastalo škodo;
21. poziva Komisijo, naj spodbuja države, ki tega še niso storile, naj ratificirajo Konvencijo OZN o pomorskem pravu ali k njej pristopijo;
22. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje generalni skupščini OZN in pripravljalnemu odboru, odgovornemu za pripravo besedila bodočega mednarodnega sporazuma.

OBRAZLOŽITEV

Ozadje

Združeni narodi so pomen varovanja svetovne vode obravnavali v Agendi 21, sklepnem dokumentu Konference Združenih narodov o okolju in razvoju, ki je med 3. in 14. junijem 1992 potekala v Riu de Janeiru v Braziliji. Dokument je pokazal, da mednarodna skupnost priznava, da je potreben mednarodni pristop za obvladovanje onesnaževanja in vse večjih nevarnosti za morskot biotsko raznovrstnost. Sledila sta mu Deklaracija iz Johannesburga o trajnostnem razvoju in Načrt izvedbe, o katerih so se dogovorili udeleženci na Svetovnem vrhu Združenih narodov v Južni Afriki med 2. in 4. septembrom 2002. Leta 2012 je mednarodna skupnost v dokumentu, ki je bil rezultat zadnje konference Združenih narodov o trajnostnem razvoju, ki so jo kot navezavo na prvo agendo iz Ria poimenovali Rio+20, ponovila svojo odločenost obravnavati okoljske probleme in potrebo po trajnostnem razvoju. To kaže, da so Združeni narodi in vsi podpisniki teh izjav in sporazumov sicer zavezani njihovim ciljem, vendar morajo svoje načrte in prednostne naloge prilagoditi hitro spreminjajočemu se svetu, v katerem se dejavnosti vsako leto diverzificirajo in množijo.

Zato so Združeni narodi leta 1995 sprejeli sporazum Združenih narodov o staležu rib (UNFSA) kot sporazum o izvajanju konvencije UNCLOS iz leta 1982. V ribiški skupnosti menijo, da je sporazum UNFSA dober sporazum, ki vzpostavlja dober pravni okvir, saj so z njim zagotovljena orodja, ki so potrebna, da bi lahko sledili razvoju, hkrati pa se sledi ključnim ciljem in se jih posodablja.

Zaradi zaskrbljenosti mednarodne skupnosti in razprave o učinkovitosti sedanjega okvira pri odzivanju na ohranjanje in trajnostno rabo morskih virov na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije je bila leta 2004 z odstavkom 73 resolucije št. 59/24 generalne skupščine Združenih narodov ustanovljena neformalna odprta ad hoc delovna skupina. Eden od ciljev delovne skupine je bil analizirati in predstaviti možnost za spodbujanje mednarodnega sodelovanja in usklajevanja na področju ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije. Generalna skupščina Združenih narodov je nameravala pred koncem 69. zasedanja generalne skupščine na podlagi poročil te delovne skupine sprejeti odločitev glede razvoja območij zunaj jurisdikcije. Delovna skupina je po seji leta 2011 generalni skupščini Združenih narodov predstavila sveženj priporočil, ki je zajemal morske genske vire, zaščitena morska območja, postopek presoje vplivov na okolje ter krepitev zmogljivosti.

Delovna skupina je januarja 2015 predstavila svoje zadnje poročilo, v katerem je poudarila, da je potreben celovit, globalen režim za boljše reševanje tega problema, in priporočala oblikovanje pravno zavezujočega instrumenta na mednarodni ravni v okviru konvencije UNCLOS o ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije. Generalna skupščina Združenih narodov je julija 2015 na podlagi tega priporočila sklenila, da do konca leta 2017, pred medvladno konferenco, ustanovi pripravljalni odbor za pripravo besedila pravno zavezujočega instrumenta na mednarodni ravni.

Stališče poročevalke

Pomorske dejavnosti se hitro razvijajo in množijo, s tem pa stalno narašča tudi pritisk na trajnost in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti. V zvezi s tem poročevalka pozdravlja delo, ki poteka v okviru generalne skupščine Združenih narodov in neformalne odprte ad hoc delovne skupine. Kljub močnemu nasprotovanju jima je uspelo premakniti vprašanje morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije na točko, na kateri je mogoče predvideti oblikovanje pravno zavezujočega instrumenta na mednarodni ravni.

Hkrati pa želi poročevalka poudariti, da je zelo pomembno, da se ribolovne dejavnosti vključijo v ta novi instrument. Težko si je predstavljati učinkovit in dobro usklajen instrument v zvezi z morskimi biologiji, ki ne bi vključeval eno od najpomembnejših dejavnosti, ki potekajo v vodah – ribištva. To tudi ne bi smelo vključevati spremembe ali razveljavitve sporazuma UNFSA, ki – kot v primeru EU – nudi okvir, ki s pravilnim izvajanjem lahko prinese izboljšanje in rezultate. Namesto tega poročevalka podpira vključitev sporazuma UNFSA v novi sporazum, pri čemer bi sporazum iz leta 1995 postal podlaga novega pravno zavezujočega instrumenta na mednarodni ravni. Z njim bi se, kar je najpomembnejše, regionalne organizacije za upravljanje ribištva in zaščitena morska območja uskladila z vsemi drugimi pomorskimi dejavnostmi na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

Poleg tega bi moral novi sporazum vključevati instrumente za odgovornost za vse vpletene akterje, saj je brez takšnih orodij težko pričakovati dejansko učinkovitost in napredek. Nadalje bi bilo treba upoštevati potrebe držav v razvoju, zato bi morali biti krepitev zmogljivosti in izmenjava informacij prednostni nalogi. S tega vidika in z vidika izmenjave primerov dobre prakse bi morala EU še naprej voditi razvoj tega novega instrumenta in postopek njegovega izvajanja.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V PRISTOJNEM ODBORU**

Datum sprejetja	17.2.2016
Izid končnega glasovanja	+: 21 -: 0 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, David Coburn, Richard Corbett, Diane Dodds, Raymond Finch, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, António Marinho e Pinto, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Liadh Ní Riada, Ulrike Rodust, Remo Sernagiotto, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	José Blanco López, Anja Hazekamp, Francisco José Millán Mon, Lidia Senra Rodríguez
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Liliana Rodrigues